

Editorial

Presentació de la monografia: «Treballs de recerca de batxillerat»

Aquest monogràfic està dedicat a l'anomenat «Treball de recerca de batxillerat», una assignatura que constitueix una tasca important per als alumnes i a la qual, conjuntament amb les seves tutores i tutors, dediquen temps i esforços per tal de desenvolupar i consolidar la competència en recerca en les diferents matèries del currículum.

En concret el monogràfic se centra en els treballs de recerca dins l'àmbit de la química, amb el desig de facilitar als docents de química la tasca de promoure en els seus alumnes la formulació de preguntes a les quals donar respostes mitjançant la indagació, en contextos i amb continguts en els quals la química sigui rellevant.

Enguany la SCQ ha convocat la catorzena edició dels Premis als Treballs de Recerca de Batxillerat dins l'àmbit de la Química, i la importància del treball de recerca al batxillerat i la temàtica de la revista han fet que es considerés molt adient dedicar un número monogràfic a aquesta temàtica.

El primer article, «Els treballs de recerca: reflexions sobre el seu objectiu i la formació en la tutorització», signat per Neus Sanmartí, M. Pilar Menoyo, Laia Sánchez, Empar Polo i Urbano Martínez, comprèn dues parts ben diferenciades. La primera és una reflexió sobre la idoneïtat de potenciar la iniciació a la recerca en l'alumnat de batxillerat i, també, sobre el repte que això suposa per als alumnes. La segona part és una exposició del projecte RIEC dut a terme a Cornellà de Llobregat per tal de vincular els treballs de recerca amb iniciatives d'àmbit local.

Els quatre articles següents són presentacions d'experiències personals dels seus autors com a tutors o assessors de treballs de recerca. Així, l'article «Treballs de recerca en química en un centre de secundària», d'Anicet Cosiàlls, exposa una anàlisi de tres treballs de recerca realitzats amb recursos propis de l'INS Guindàvols de Lleida. A continuació, Miquel Calvet, autor de l'article «Treballs de recerca en química en l'àmbit del Programa Argó», explica la seva experiència amb alumnes de l'INS Castellar (Castellar del Vallès) que van realitzar les seves recerques en l'àmbit de la química dins del Programa Argó, gestionat per l'ICE de la UAB. L'article de Pere Grapí «Treballs de recerca sobre experiments en el seu context històric» reflexiona sobre les potencialitats de plantejar treballs de recerca en el marc de la reconstrucció d'experiments i instruments històrics en l'àmbit de la química a l'INS Joan Oliver

(Sabadell). Per altra part, Laia Pellejà, com a màxima responsable del programa de treballs de recerca de batxillerat d'un centre de recerca científica, l'ICIQ (Institut Català d'Investigació Química), en l'article «Elaboració de treballs de recerca en un centre d'investigació» ens relata la seva visió sobre la guia de treballs de recerca realitzats totalment o parcialment amb el suport d'institucions externes als centres de secundària.

Clara Moreno, en l'article «Investigant la composició de les aigües del riu Llobregat», ens explica el seu treball de recerca sobre un estudi de les aigües del riu Llobregat. Aquest treball va ser premiat en la convocatòria dels Premis als Treballs de Recerca de Batxillerat del curs 2018-2019, i per aquest motiu ha estat escollit com a representatiu dels treballs guardonats durant tots aquests anys.

En l'article «Premis als Treballs de Recerca de Batxillerat de la SCQ (2015-2020): una anàlisi reflexiva», firmat per Jordi Cuadros, Fina Guitart, Aureli Caamaño i Pere Grapí, s'analitzen les característiques dels treballs de recerca admesos en l'esmentada convocatòria dels premis al llarg dels darrers cinc anys i els trets més ben valorats en els treballs seleccionats, així com els criteris i indicadors de l'instrument utilitzat en la valoració dels treballs.

Finalment, a la secció d'intercanvi, Eduard Cremades i Pep Anton Vieta, en l'article «365 cares de la taula periòdica dels elements. Els saborosos fruits del projecte via Twitter #1TPdia», presenten una anàlisi i reflexió del que va representar el projecte «Twitter#1TPdia» desenvolupat durant el 2019, Any Internacional de la Taula Periòdica dels Elements Químics, amb nombrosos detalls d'una experiència divulgativa exemplar.

Esperem que el número sigui del vostre interès i que tots els seus articles us aportin informacions que us puguin servir de reflexió i ser-vos d'alguna manera útils i enriquidores. Us convidem a gaudir de la lectura.

Fina Guitart, Pere Grapí i Aureli Caamaño
Coordinadors del monogràfic
Editors d'Educació Química EduQ

Fina Guitart

Pere Grapí

Aureli Caamaño